

Başörtüsü Yasağı Sonucunda Yaşanan Mağduriyetler

- Yasak nedeniyle başını açmak zorunda kalan deneklerin, bu olaydan derin biçimde etkilendikleri tesbit edilmektedir. Başörtüsünü çıkaran deneklerin %70.8'i kişiliğinin zedelendiğini/parçalandığını, %63.2'si ise kendini hakarete uğramış hissettiklerini belirtmişlerdir. Deneklerin %46.9'u başını her açtığında bundan utanç duyarken, %46.5'i de kendini günahkar hissetmiştir.
- Deneklerin yaklaşık 2/3'ü başörtüsü nedeniyle ailevi bir mağduriyete uğramamakla birlikte, geriye kalan 1/3'lük kısmı aile yaşamlarında bazı sıkıntılar yaşamışlardır. Deneklerin %11.2'si ailesinden, %21.2'si ise akrabalarından başını açması hussunda baskı görmüştür.
- Başörtüsü yasağı deneklerin iş yaşamlarını da olumsuz etkilemiştir. Deneklerin %20.8'i başörtülü olarak iş bulamazken, %17.8'i başını örttügü için arka planda çalışmaya zorlandığını, %17.1'i ise mesleği dışında başka bir iş yapmak zorunda kaldığını belirtmiştir.
- Başörtüsü yasağı denekleri en fazla psikolojik olarak etkilemiştir. Deneklerin sadece %3.8'i psikolojik herhangi bir sıkıntı yaşamadığını belirtirken, diğer denekler çeşitli psikolojik mağduriyetler yaşamadığını düşünmektedir. Deneklerin %66.5'i medyanın olumsuz tutumu nedeniyle onurunun incindiğini, %63.9'u ülkesine ve %60.6'sı hukuka olan güveninin sarsıldığını, %54.1'i suçlu muamelesi gördüğünü ve bunun kendisini üzdediğini, %45.7'si ise kendini diğer insanlara göre daha fazla baskı altında hissettiğini belirtmiştir.
- Deneklerin %4.5'lik bir bölümü hariç, geri kalanları başörtüsü yasağı nedeniyle çeşitli sosyal mağduriyetlere uğradıklarını düşünmektedirler. En yaygın karşılaşılan mağduriyetler kamu kurumlarında diğer vatandaşlara göre farklı muameleye uğramak (%51.5), sorun yaşama ihtiyacı nedeniyle belli ortamlara gidememek (%50.6), bazı toplum kesimleri tarafından dışlanmaktadır (%36.5). Deneklerin dikkat çekici bir oranı da (%28.1) başını örttiği için sokakta taciz/hakarete uğramıştır.
- Eğitim yaşamıyla ilgili mağduriyetler sorusuna deneklerin %11.7'si cevap vermezken, %16.1'i ise herhangi bir mağduriyet yaşamadığını belirtmektedir. Geri kalan deneklerin tamamı eğitim yaşamlarında başörtüsü yasağı nedeniyle mağdur olmuştur. Deneklerin yaklaşık 1/4'ü okulda taciz/hakarete uğramış, yine yaklaşık aynı oranda bir bölüm de okulunu bırakmak zorunda kalmıştır. %19.3'ünün ise başını açtığı için başarısı düşmüştür.
- Başörtüsü yasağı nedeniyle eğitimini keşmek zorunda olan deneklerin büyük çoğunluğu üniversite öğrencileridir. Eğitimine devam edemeyen deneklerin %60'ı lisans ve lisans üstü düzeyde okul-

larını bırakırken, %24.6'sı ise yasak nedeniyle üniversite sınavına girememiştir.

- Deneklerin %93.9'u başörtüsü yasağı olmasaydı şu andakinden daha farklı bir yaşamı olacağını düşünmektedir. Başörtüsü yasağının hayatını değiştirdiğini düşünen deneklerin %67.6'sı yasak olmasayı daha iyi bir eğitime, %63.8'i daha farklı bir sosyal hayatı, %45.1'i ekonomik olarak daha rahat koşullara sahip olacağını düşünürken, %44.6'sı ise kendisine daha fazla güveneceğini belirtmektedir.
- Deneklerin %23.8'i başörtüsü yasağının hayallerini gerçekleştirmesini engellemeyi belirtirken, soruya cevap vermeyen %1.6'lık kısım hariç geri kalanlar bu yasağın bazı hayallerini engellediğini düşünmektedir. En çok engellenen hayaller olarak üniversite eğitimine başlayamamak/ tamamlayamamak (%26.3) ve akademik kariyer yapamamaktır. Yaş ile hayalleri gerçekleştirememek arasında anlamlı bir ilişki vardır. Yaş gençleşikçe hatalı kıırılılığı yaşanma oranı yükselmektedir.

Tablo 27: Başörtüsünü Çıkarmak Zorunda Kalan Deneklerin Bu Durum Karşısında Hissettikleri

Başörtünüzü çıkarmak zorunda kaldığınızda neler hissettiniz?	#	%
Kişiliğimin zedelendiğini / parçalandığını hissettim	441	70.8
Kendimi hakarete uğramış hissettim	394	63.2
Başımı her açtığmda büyük bir utanç duyдум	292	46.9
Günahkar olduğumu düşündüm	290	46.5
Kendime olan saygımlı kaybettim	184	29.5
Yaşadıklarım yüzünden okuldaki başarım düştü	129	20.7
Kendimi yaptığım işin doğruluğuna / gerekliliğine inandırdığım için fazla etkilenmedim	93	14.9
Başımı açmak zorunda bırakanlara öfkelendim / isyan ettim	20	3.2
Çok üzüldüm	11	1.8
Diger	21	3.4

Tablo 28: Başörtüsü Takıldığı İçin Aile Yaşamında Karşılaşılan Zorluklar

Başınızı örttüğünüz için ailevi yaşıntınızda aşağıdaki durumlardan herhangi biriyle karşılaşınız mı?	#	%
Ailevi yaşıntımda herhangi bir sıkıntı ile karşılaşmadım	725	65.2
Akrabalarım olumsuz tepki gösterdi	236	21.2
Ailem başımı açmam konusunda baskı uyguladı	125	11.2
Eşimin iş çevresi ile yapılan etkinliklere eşimle birlikte gidemedim	84	7.6
Başımı örtüğüm için ailem mağdur edildi	43	3.9
Başımı örtüğüm için çocuklarım mağdur edildi	29	2.6
Başımı örtüğüm için eşim terfi ettirilmedi	21	1.9
Eşim bana olumsuz tepki gösterdi	15	1.3
Başımı örtüğüm için eşim işten atıldı / soruşturma geçirdi	9	0.8
Eşimin işini kaybetmemesi için ayrı şehirlerde yaşamak zorunda kaldık	5	0.4
Diger	28	2.5

Tablo 29: Başörtüsü Takıldığı İçin İş Yaşamında Karşılaşılan Zorluklar

Başınızı örttüğünüz için iş hayatınızla ilgili aşağıdaki durumlardan herhangi biriyle karşılaştınız mı?	#	%
Şimdiye kadar herhangi bir işte hiç çalışmadım	356	32.0
Başımı örttüğüm için iş bulamadım	231	20.8
Başımı örttüğüm için arka planda çalışmaya zorlandım	198	17.8
Başımı örttüğüm için meslegim dışında başka bir iş yaptım	190	17.1
Başımı örttüğüm için düşük ücretle çalıştırıldım	141	12.7
Başörtüsü yasağı nedeniyle iş yerinde verimim düştü	120	10.8
Başımı örttüğüm için çalışmak istediğim işi seçme şansım olmadı	74	6.7
Başörtüsü nedeniyle işten atıldım	141	12.7
Peruk takmak zorunda kaldım	67	6.0
Başımı örttüğüm için işimde kariyer yapamadım	36	3.2
Başımı örttüğüm için iş yerinde kötü muameleye maruz kaldım	33	3.0
Başörtülü olduğum için iş yerinden ceza (para / uzaklaştırma) aldım	26	2.3
Başımı açmak zorunda kaldım	21	1.9
İş hayatımda herhangi bir sorun ile karşılaşmadım	16	1.4
Başörtülü olduğum için işten ayrılmak zorunda kaldım	15	1.3
Başörtüsünün sorun olmayacağı iş yerlerinde çalışmayı tercih ettim	12	1.1
Diger	15	1.3
Cevap yok	86	7.7

Tablo 30: Başörtüsü Takıldığı İçin Karşılaşılan Psikolojik Zorluklar

Başınızı örttüğünüz için aşağıda sıralanan psikolojik sıkıntılarından herhangi biriyle karşılaştınız mı?	#	%
Medyada yer alan bazı olumsuz haber ve yorumlardan dolayı onurumun incindığını hissettim	740	66.5
Devletin bazı kurumlarının başını örtenlere karşı tutumu nedeniyle ülkeme olan güvenim sarsıldı	711	63.9
Hukuka olan güvenim sarsıldı	674	60.6
Suçlu gibi muamele görmek beni üzdü	602	54.1
Diğer insanlara göre kendimi daha çok baskı altında hissettim	508	45.7
Peruk takmak zorunda kaldığım için kendimi başkalaşmış hissettim	185	16.6
Psikolojim bozuldu ilaç tedavisi gördüm	102	9.2
Herhangi bir psikolojik sıkıntı ile karşılaşmadım	42	3.8
Diger	33	3.0
Cevap yok	21	1.9

Tablo 31: Başörtüsü Takıldığı İçin Sosyal Yaşamda Karşılaşılan Zorluklar

Başınızı örttüğünüz için aşağıda sıralanan sosyal yaşantınızla ilgili durumlardan herhangi biriyle karşılaştınız mı?	#	%
Kamu kurumlarında diğer vatandaşlara göre bana farklı davranıştı	573	51.5
Sorun çıkabileceğim enişiyle belli ortamlara gitmemeye başladım	563	50.6
Bazı kesimler tarafından dışlandım	406	36.5
Başımı örttüğüm için sokakta taciz edildim / hakarete uğradım	312	28.1
Sosyal hayattan çekilmek zorunda kaldım	205	18.4
Sosyal yaşamım ile ilgili bir sıkıntı yaşamadım	103	9.3
Arkadaşlarımla olan ilişkilerim bozuldu	97	8.7
İçinde olduğum cemaat ve gruplar başımı açmam konusunda baskı uyguladı	50	4.5
Okuldan ayrılmınca erken yaşıta evlendirildim	26	2.3
Diğer	30	2.7
Cevap yok	50	4.5

Tablo 32: Başörtüsü Takıldığı İçin Eğitim Hayatında Karşılaşılan Zorluklar

Başınızı örttüğünüz için eğitiminizle ilgili bir mağduriyete uğradınız mı?	#	%
Başörtülü olduğum için okulda taciz edildim / hakarete uğradım	280	25.2
Başörtüsü yasağı nedeniyle okulumu bırakmak zorunda kaldım	276	24.8
Başörtüsü yasağı nedeniyle okulda başımı açmak zorunda kalmak başarımı düşürdü	215	19.3
Eğitimim ile ilgili hiçbir mağduriyete uğramadım	161	14.5
Başımı açmak zorunda kaldım	55	4.9
Başörtüsü yasağı nedeniyle üniversitede okuyamadım	44	4.0
Başörtüsü yasağı nedeniyle eğitimime ara vermek zorunda kaldım	43	3.9
Başörtüsü yasağı nedeniyle akademik kariyer yapamıyorum	28	2.5
Başörtüsü yasağı nedeniyle eğitimime yurt dışında devam etmek durumunda kaldım	26	2.3
Başörtüsü yasağı nedeniyle istediğim alanda üniversite eğitimi alamadım	20	1.8
Eğitim aldığım dönemde yasak yoktu	18	1.6
Eğitimimi bitirdikten sonra başımı örttüm	16	1.4
Başörtülü olduğum için okuldan uyarı-kınama-uzaklaştırma-soruşturma cezaları aldım	15	1.3
Peruk takmak zorunda kaldım	15	1.3
Sınavlarda başımı açmak zorunda kaldım / kalıyorum	11	1.0
Diğer	51	4.6
Cevap yok	130	11.7

Tablo 33: Başörtüsü Takıldığı için Eğitime Ara Verilen Aşamalar

Hangi aşamada eğitiminize ara vermek zorunda kaldınız?	#	%
Üniversiteden ayrılmak zorunda kaldım	113	40.9
Yasak nedeniyle üniversite sınavına giremedim	68	24.6
Lisans üstü eğitime devam edemedim / bıraktım	42	15.2
Üniversiteden atıldım	13	4.7
Diğer	4	1.4
Cevap yok	36	13.0
	276	100.0

Tablo 34: Başörtüsü Yasağıının Kişisel Yaşamlarını Değiştirdi, Değiştirmediği ile İlgili Kanaatler

Başörtüsü yasağı olmasaydı hayatınızın daha farklı olacağını düşünüyor musunuz?	#	%
Evet	1044	93.9
Hayır	68	6.1
	1112	100.0

Tablo 35: Başörtüsü Yasağı Olmasaydı, Kişisel Yaşamlarının Nasıl Şekilleneceğine Dair Kanaatler

Başörtü yasağı olmasaydı hayatınızın nasıl daha farklı olacağını düşünüyorsunuz?	#	%
Daha iyi bir eğitime sahip olabilirdim	706	67.6
Toplumsal yaşamım daha farklı olabilirdi	666	63.8
Maddi açıdan daha rahat olurdum	471	45.1
Kendime daha fazla güvenim olurdu	466	44.6
Çalışıyor olurdum	379	36.3
Daha farklı bir evliliğim olabilirdi	74	7.1
Daha iyi bir iş kariyerim olurdu	40	3.8
Daha huzurlu ve mutlu olurdum	32	3.1
Akademik kariyerim olurdu	21	2.0
Diğer	38	3.6

Tablo 36: Başörtüsü Yasağı Nedeniyle Gerçekleştirilemeyen Kişisel Hayaller

Başörtüsü yasağı herhangi bir hayalinizi gerçekleştirmeyi engelledi mi?	#	%
Hiçbir hayalimi gerçekleştirmeyi engellememi	265	23.8
Üniversite eğitimimi tamamlayamadım	178	16.0
Akademik kariyerimi engelledi	172	15.5
İş kariyerimi engelledi	116	10.4
Üniversite okuyamadım	115	10.3
Mesleğimi yapamıyorum	77	6.9
İstediğim bölüm / okulu okuyamadım	50	4.5
Evet (yorum yok)	29	2.6
Sosyal yaşamım daraldı	20	1.8
Devlet kurumlarında çalışamadım	14	1.3
İstediğim mesleği seçemedim	12	1.1
Diğer	46	4.1
Cevap yok	18	1.6
	1112	100.0

Tablo 37: Yaşa Göre Başörtüsü Yasağı Nedeniyle Kişisel Hayallerin Gerçekleştirilememesi Durumu

Başörtüsü yasağı herhangi bir hayalinizi gerçekleştirmeyi engelledi mi?			
YAŞ	ENGELLEMEDİ (%)	ENGELLEDİ (%)	TOPLAM (%)
18-24	15.3	84.7	100.0
25-29	10.2	89.8	100.0
30-34	7.9	92.1	100.0
35-50 arası	4.1	95.9	100.0

Asymp. Sig.= 0,000

Başörtüsü-Modernite-Siyaset İlişkisi

- Deneklerin hangi ülkede yaşamak istedikleri ile ilgili soruda, sorgulanan ülkeler arasında en yüksek oranda yaşanmak istenenin Türkiye olduğu tespit edilmiştir (%91.1). İkinci sırada %23.1 ile herhangi bir AB ülkesi gelirken, bunu %19.2 ile Suudi Arabistan takip etmektedir. Deneklerin sadece %7.5'i İran'da yaşamak istediğini belirtmiştir. AB ülkelerinde yaşamayı istemek ile yaş arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Yaş gençleşikçe AB ülkelerinde yaşama isteği artmaktadır.
- Deneklerin %39.6'sı AB üyeliğini desteklerken, %36.8'i ise karşı olduğunu belirtmektedir. Başörtülülerin AB üyeliğine verdikleri destek Türkiye ortalamasının dikkat çekici biçimde altında kalmaktadır. AB ülkelerinde yaşamayı istemekle AB üyeliğine verilen destek arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. AB üyelerinde yaşamayı isteyenler arasında AB üyeliğini destekleme oranı daha yüksektir. Aynı şekilde eğitim ve yaş ile AB üyeliğini destekleme arasında da anlamlı bir ilişki söz konusudur. Eğitim düzeyi yükseldikçe AB üyeliğine verilen destek artmaktadır, yaş gençleşikçe AB aleyhine tutumlar yükselmektedir.
- Başörtülü kadınların birçok alanda modern değerlere inandıkları gözlenmektedir. Deneklerin sadece %3.2'si başörtülü kadının yerinin evi olduğunu, %6'sı çok eşliliği normal karşıladığını ve %3.9'u namus nedeniyle insanların öldürülebileceğini belirtirken; %98.6'sı kadınların evlenecekleri kişileri

kendilerinin seçmesi gerektiğini, %77.2'si kadınların başına örtmeden de dindar olabileceğini, %85.6'sı kadınların çalışıp ekonomik bağımsızlığını sağlaması gerektiğini ve %87.5'i ise aile içinde kadın ve erkeğin eşit hak ve sorumluluklara sahip olduklarını düşünmektedir.

- Başörtülü kadınların, başına örtmeyen hemcinslerine karşı tutumları da oldukça liberaldir. Deneklerin %12.4'ü sadece başına örten arkadaşlarının yanında kendini rahat hissettiğini düşünürken, %85.6'sı arkadaş seçiminde kılık-kıyafetin belirleyici olmadığını belirtmektedir.
- Deneklerin %95.9'u başörtüsünün siyasal bir malzeme yapılmasını doğru bulmamaktadır.
- Deneklerin %61'i yeni Cumhurbaşkanının bir kadın olmasına itiraz etmezken, %66.5'i de kadın aday gösteren partileri destekleyeceğini belirtmektedir.
- Deneklerin %33.2'si demokrasi kavramının kendileri için en fazla düşünce ve ifade özgürlüğü anlamına geldiğini belirtirken, %24.2'si ise sosyal adalet ve fırsat eşitliğinin sağlanması demokrasinin en önemli unsuru olarak değerlendirmektedir. Din ve vicdan özgürlüğünü ön planda görenlerin oranı %20.3'tür.
- Deneklerin 1/4'ü siyasete girmek istediğini belirtirken, geri kalanları çeşitli nedenlerle siyasete sıcak bakiyamaktadır.

Tablo 38: Deneklerin Yaşamak İstedikleri Ülkeler

İmkanınız olsa aşağıdaki ülkelerden hangisinde yaşamak istersiniz?										
	YAŞAMAK İSTEYENLER		YAŞAMAK İSTEMEYENLER		CEVAP YOK		TOPLAM		#	%
	#	%	#	%	#	%	#	%		
ABD	159	14.3	905	81.4	48	4.3	1112	100.0		
Herhangi bir AB ülkesi	257	23.1	812	73.0	43	3.9	1112	100.0		
İran	83	7.5	975	87.7	54	4.9	1112	100.0		
Suudi Arabistan	214	19.2	845	76.0	53	4.8	1112	100.0		
Türkiye	1013	91.1	82	7.4	17	1.5	1112	100.0		

Tablo 39: Yaşa Göre Deneklerin Yaşamak İstedikleri Ülkeler

İmkanınız olsa herhangi bir AB ülkesinde yaşamak ister miniz?				
YAŞ	YAŞAMAK İSTEYENLER (%)	YAŞAMAK İSTEMEYENLER (%)	CEVAP YOK (%)	TOPLAM (%)
18-24	27.1	69.5	3.4	100.0
25-29	26.1	67.3	6.6	100.0
30-34	18.6	78.0	3.4	100.0
35-50 arası	17.0	80.4	2.6	100.0

Asymp. Sig.= 0,003

Tablo 40: AB Üyeliği Hakkında Tutumlar

AB Konusunda bir referandum yapılsa hangi yönde oy kullanırsınız?	#	%
AB üyeliği lehinde	440	39.6
AB üyeliğine karşı	409	36.8
Fikrim yok / Cevap yok	263	23.7
	1112	100.0

Tablo 41: AB Üyeliği Hakkında Tutuma Göre Herhangi Bir AB Ülkesinde Yaşama İsteği

Herhangi bir AB ülkesinde yaşama isteğine göre; AB konusunda bir referandum yapılsa hangi yönde oy kullanma durumu				
	YAŞAMAK İSTEYENLER (%)	YAŞAMAK İSTEMEYENLER (%)	CEVAP YOK (%)	TOPLAM (%)
AB üyeliği lehinde	31.1	65.5	3.4	100.0
AB üyeliğine karşı	17.6	78.2	4.2	100.0
Fikrim yok / Cevap yok	18.3	77.6	4.2	100.0

Asymp. Sig.= 0,000

Tablo 42: Eğitim Düzeyine Göre AB Üyeliği Hakkında Tutumlar

AB Konusunda bir referandum yapılsa hangi yönde oy kullanırsınız?				
ÖĞRENİM DURUMU	AB ÜYELİĞİ LEHİNDE (%)	AB ÜYELİĞİNE KARŞI (%)	FİKRİM YOK/ CEVAP YOK (%)	TOPLAM (%)
Lise veya dengi okul	32.9	40.6	26.5	100.0
Üniversite	41.9	35.2	22.9	100.0
Lisans üstü (master-doktora)	62.2	25.6	12.2	100.0
Lise / Ünv. / Yüksek lisans terk	30	42.5	27.5	100.0

Asymp. Sig.= 0,000

Tablo 43: Yaşa Göre AB Üyeliği Hakkında Tutumlar

AB Konusunda bir referandum yapılsa hangi yönde oy kullanırsınız?				
YAŞ	AB ÜYELİĞİ LEHİNDE (%)	AB ÜYELİĞİNE KARŞI (%)	FİKRİM YOK/ CEVAP YOK (%)	TOPLAM (%)
18-24	32.1	42.4	25.5	100.0
25-29	39.4	38.5	22.1	100.0
30-34	37.9	36.1	26.0	100.0
35-50 arası	53	26.6	20.4	100.0

Asymp. Sig.= 0,000

Tablo 44: Deneklerin Farklı Konularla İlgili Değer Yargıları

Aşağıdaki düşüncelere katılıyor musunuz? (1)				
	KATILIYORUM (%)	KATILMIYORUM (%)	FİKRİM YOK / CEVAP YOK (%)	TOPLAM (%)
1- Başörtülü kadınların toplumsal hayattan dışlandığını düşünüyorum	84.4	13.1	2.5	100.0
2- Yasalarımızın, kadın-erkek eşitliğini sağlamak açısından yetersiz olduğunu düşünüyorum	77.3	14.5	8.2	100.0
3- Başörtülü kadının yerinin evi olduğunu düşünüyorum	3.2	95.2	1.5	100.0
4- İçinde yaşadığım toplum başörtülü kadınların çalışmasını hoş karşılamamaktadır	45.0	50.3	4.8	100.0
5- Başını örtmeyen kadının günah işlediğini düşünüyorum	53.4	35.6	11.0	100.0
6- Kadınlar evlenecekleri kişileri kendileri seçebilmelidir	98.6	0.4	1.0	100.0
7- Kadınlar başını örtmeden de dindar olabilirler	77.2	15.9	6.9	100.0
8- Erkek, eşini aldatırsa, hoş karşılanabilir	2.1	97.3	0.6	100.0
9- Başörtülü kadınların sorunlarına önem vermeyen partiye oyumu vermem	83.8	7.8	8.4	100.0
10- Namus yüzünden insanların öldürülmesini normal karşılıyorum	3.9	92.2	4.0	100.0
11- Kadınların çalışma ekonomik bağımsızlığını sağlama gereklidir diye düşünüyorum	85.6	9.3	5.1	100.0
12- Toplumdaki ahlaki yozlaşmadan başörtülüllerin de etkilendiğini düşünüyorum	93.6	4.1	2.2	100.0
13- Erkeklerin çok eşli olabilmesini normal karşılıyorum	6.0	90.7	3.2	100.0
14- Başörtülü kadınların hem eğitim, hem de kamu kurumlarında çalışma hakkı olmalıdır	99.2	0.6	0.2	100.0
15- Arkadaş seçimimde kılık kıyafet belirleyici değildir	85.6	12.8	1.7	100.0

Tablo 44: Deneklerin Farklı Konularla İlgili Değer Yargıları

Aşağıdaki düşüncelere katılıyor musunuz? (2)	KATILIYORUM (%)	KATILMIYORUM (%)	FİKRİM YOK / CEVAP YOK (%)	TOPLAM (%)
16- Başörtü yasağı sorununun kısa sürede çözülebileceğine inanmıyorum	79.7	16.3	4.1	100.0
17- Sadece başını örten arkadaşlarımın yanında kendimi rahat hissederim	12.4	85.7	2.0	100.0
18- Başörtüsüne karşı olanların demokrasi ve insan haklarına inanmadığını düşünüyorum	92.8	4.1	3.2	100.0
19- Başı örtmek laikliği tehlikeye düşürmez	95.3	2.7	2.0	100.0
20- Başörtüsüne karşı olanların aslında başörtüsünün temsil ettiği değerlere karşı olduğunu düşünüyorum	90.9	5.1	4.1	100.0
21- Çocuğumun yurtdışında / yabancı dilde eğitim veren bir okulda eğitim görmesini isterim	53.4	38.7	7.9	100.0
22- Ülkemizde dindar insanlara baskı uygulanmaktadır	92.3	4.9	2.8	100.0
23- Türkiye'de laiklik tam anlamıyla tanınanmamış bir kavramdır	90.0	7.3	2.7	100.0
24- Aile içinde kadın ve erkeğin eşit hak ve sorumluluklara sahip olması gerektiğini düşünüyorum	87.5	10.0	2.6	100.0
25- Başımı örtme şeklim kendimi ifade etme biçimimdir	79.7	16.4	3.9	100.0
26- Başörtüsünün siyasi bir malzeme yapılmasını doğru bulmuyorum	95.9	3.1	1.1	100.0
27- Başörtülü'lere karşı olanlar aslında başörtülü'leri tanımiyor / tanımak ve anlamak da istemiyor	96.4	2.2	1.5	100.0

Tablo 45: Deneklerin Seçilecek Cumhurbaşkanının Kadın Olmasına Yaklaşımları

Seçilecek Cumhurbaşkanı'nın kadın olmasını ister misiniz?	#	%
Fark etmez	526	47.3
Hayır	387	34.8
Evet	160	14.4
Fikrim yok / Cevap yok	39	3.5
	1112	100.0

Tablo 46: Eğitim Düzeyine Göre Deneklerin Seçilecek Cumhurbaşkanının Kadın Olmasına Yaklaşımları

Seçilecek Cumhurbaşkanı'nın kadın olmasını ister misiniz?	LİSE (%)	ÜNİVERSİTE (%)	LİSANS ÜSTÜ (%)	LİSE / ÜNV. / YÜKSEK LİSANS TERK (%)
Evet	15	14.1	17.5	7.5
Hayır	34.2	36.5	27	30.0
Fark etmez	47.8	45.5	54.1	55.0
Fikrim yok / Cevap yok	3	3.9	1.4	7.5
	100.0	100.0	100.0	100.0

Asymp. Sig.= 0,437

Tablo 47: Yaşa Göre Deneklerin Seçilecek Cumhurbaşkanının Kadın Olmasına Yaklaşımları

Seçilecek Cumhurbaşkanı'nın kadın olmasını ister misiniz?	EVET (%)	HAYIR (%)	FARK ETMEZ (%)	FİKRİM YOK/CEVAP YOK (%)	TOPLAM (%)
18-24	15.0	36	45.1	3.9	100.0
25-29	14.2	32.7	50.9	2.2	100.0
30-34	9.6	39.5	48.1	2.8	100.0
35-50 arası	16.7	31.5	47.4	4.4	100.0

Asymp. Sig.= 0,382

Tablo 48: Demokrasi Kavramı ile İlgili Algılar

Demokrasi kavramı sizin için en çok neyi ifade eder?	#	%
Düşünce ve ifade özgürlüğü	369	33.2
Sosyal adaletin ve fırsat eşitliğinin sağlanması	269	24.2
Din ve vicdan özgürlüğü	226	20.3
Seçme-seçilme hakkı, halkın yönetime katılması	88	7.9
Hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti	75	6.7
Laiklik ve çağdaş yaşam	14	1.3
Diğer	44	4.0
Cevap yok / Fikrim yok	27	2.4
	1112	100.0

Tablo 49: Aktif Siyasete Bakış

Siyasete girmek ister misiniz?	#	%
Hayır, siyasetten hoşlanmıyorum	561	50.4
Evet, ama başımı örtmem nedeniyle siyasete giremem	150	13.5
Evet, girmek isterim	135	12.1
Hayır, siyaset yapmak çok zor	97	8.7
Hayır, eğitimim yetersiz	28	2.5
Hayır, kadınların siyaset yapmasını dinen sakıncalı buluyorum	26	2.3
Hayır,ailevi sorumluluklarım çok ağır	13	1.2
Hayır, eşim / ailem izin vermez	5	0.4
Hayır, yeterli ekonomik imkanlarım yok	4	0.4
Diğer	89	8.0
Cevap yok	4	0.4
	1112	100.0

Tablo 50: Yaşa Göre Siyasete Girme isteği

Siyasete girmek ister misiniz?				
YAŞ	EVET (%)	HAYIR (%)	DİĞER (%)	TOPLAM (%)
18-24	26.5	69.1	4.3	100.0
25-29	22.2	65.8	12.0	100.0
30-34	25.4	62.1	12.4	100.0
35-50 arası	27.5	64.7	7.8	100.0

Asymp. Sig.= 0,005

Tablo 51: Eğitim Düzeyine Göre Siyasete Girme İsteği

Siyasete girmek ister misiniz?				
ÖĞRENİM DURUMU	EVET (%)	HAYIR (%)	DİĞER (%)	TOPLAM (%)
Lise veya dengi	23.6	68.4	8.0	100.0
Üniversite	25.7	66.6	7.7	100.0
Lisans üstü (master-doktora)	35.1	52.7	12.2	100.0
Lise / Ünv. / Yüksek lisans terk	30.0	65.0	5.0	100.0

Asymp. Sig.= 0,238

Tablo 52: Kadın Aday Gösteren Partileri Destekleme Durumu

Kadın aday gösteren partileri destekler misiniz?	#	%
Evet	739	66.5
Hayır	139	12.5
Fikrim yok / Cevap yok	234	21.0
	1112	100.0

Tablo 53: Yaşa Göre Kadın Aday Gösteren Partileri Destekleme Durumu

Kadın aday gösteren partileri destekler misiniz?	DESTEKLERİM (%)	DESTEKLEMEM (%)	FİKRİM YOK/ CEVAP YOK (%)	TOPLAM (%)
18-24	60.1	14.6	25.3	100.0
25-29	68.1	10.6	21.2	100.0
30-34	73.4	11.3	15.3	100.0
35-50 arası	70.7	11.5	17.8	100.0

Asymp. Sig.= 0,018

Tablo 54: Eğitim Düzeyine Göre Kadın Aday Gösteren Partileri Destekleme Durumu

Kadın aday gösteren partileri destekler misiniz?	DESTEKLERİM (%)	DESTEKLEMEM (%)	FİKRİM YOK/ CEVAP YOK (%)	TOPLAM (%)
Lise veya dengi	62.8	14.7	22.4	100.0
Üniversite	68.8	10.7	20.4	100.0
Lisans üstü (master-doktora)	71.6	9.5	18.9	100.0
Lise / Ünv. / Yüksek lisans terk	57.5	22.5	20.0	100.0

Asymp. Sig.= 0,144

Tablo 55: Oy Kullanırken Önem Verilen Faktörler

Oy kullanırken aşağıdakilerden en çok hangisine önem verirsiniz?	#	%
Partinin liderine	639	57.5
Partinin programına	618	55.6
Partinin kadrosuna	598	53.8
Partinin başörtüsü sorunuyla ilgili yaklaşımına	595	53.5
Partinin göstereceği adaylara	151	13.6
Partinin vaadlerine	114	10.3
Yürüttülen propaganda çalışmalarına	56	5.0
Ailemin tercihine	32	2.9
Basın ve medyanın tutumuna	10	0.9
Arkadaşımın tavsiyesine	4	0.4
Diger	79	7.1
Cevap yok	11	1.0

